

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL FINANSINĖS PASKATOS PIRMAJĄ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS
ĮSTATYMO 5 IR 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-P-2949(2)
(TAP-19-2037, TAIS NR. 19-13259(2))**

2019-12-02 Nr. NV-3353

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Projekto tikslas – pateikti Vyriausybės išvadą Seimo narių V. Ažuolo, V. Rinkevičiaus, A. Palionio ir A. Ačienės parengtam Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo pakeitimų projektui, kuriuo siūloma nustatyti, kad:

- teisę į finansinę paskatą pirmajam būstui įsigyti turi jaunos šeimos, kurių nė vienas šeimos narys, būdamas pilnametis, iki kreipimosi ar kreipimosi metu neturėjo nuosavybės teise priklausančio būsto.
- teisę į finansinę paskatą turi jaunos šeimos ir tais atvejais, kai turimas būstas atitinka Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme nustatytus būsto požymius, t.y. naudingasis plotas, tenkantis vienam šeimos nariui, yra mažesnis kaip 14 m³ arba yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 proc.
- tais atvejais, kai kreipiamasi dėl papildomos subsidijos gavimo, finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikiama nesilaikant eiliškumo.

Dabartinė situacija. Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatyme yra nustatyta, kad teisę į finansinę paskatą pirmajam būstui įsigyti turi jaunos šeimos, kurios iki kreipimosi ar kreipimosi metu neturėjo nuosavybės teise priklausančio būsto. Asmuo, turėjęs nuosavą būstą būdamas nepilnamečiu, arba asmuo, nuosavybės teise turintis netinkamą būstą, teisės į šią paramą neturi. Finansinė paskata, įskaitant ir papildomą subsidiją, yra teikiama laikantis eiliškumo.

Projekto esmė – siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projekto tikslui – sudaryti geresnes sąlygas jaunoms šeimoms apsirūpinti pirmuoju nuosavu būstu tam tikrų regionų teritorijose, tačiau pasiūlyti Seimui Įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į tai, kad:

- jaunos šeimos nariai gali turėti teisę disponuoti nuosavybės teise priklausančiu būstu ir būdami nepilnamečiai (pripažinti visiškai veiksniais (emancipuotais)), šeima gali būti sukurta ir asmenims nesulaukus pilnametystės, arba būstą turėti ir šeimos vaikai, siūloma pakoreguoti nuostatas, susijusias su pilnametyste.
- siūlomam teisiniam reguliavimui įgyvendinti reikės priimti įgyvendinamuosius teisės aktus. Įvertinus jų rengimo terminus ir siekiant užtikrinti tinkamą nuostatų įgyvendinimą, siūlytina numatyti vėlesnį įsigaliojimo terminą.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės – pakaks Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymui įgyvendinti numatytų valstybės biudžeto lėšų.

Šiuo metu atmetų prašymų dėl to, kad bent vienas šeimos narys turėjo ar turi nuosavybės teise priklausančią būstą, yra apie 6 proc. (apie 150). 2019 m. subsidijoms bus panaudota 8,5 mln. eurų, 2020 m. numatoma skirti 10 mln. eurų.

Numatoma įsigaliojimo data – 2020-01-01.

Derinimas. Projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas. Projektui Lietuvos savivaldybių asociacija iš esmės pritarė.

Atitiktis Vyriausybės programai – įgyvendina Vyriausybės programos siekius (9.6 p.) kurti priemones, padedančias jaunoms šeimoms įsigyti būstą, ir taip prisidėti prie emigracijos mažinimo, regionų atsigavimo, vidinės migracijos srautų subalansavimo.

Dalykinio vertinimo išvada. Projektą siūlome **svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje**, įvertinant Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktus pasiūlymus.

